

Nwanyị Sameria

Mgbe nwanyị Sameria ahụ chọputara na ya na-eche onye amụma ihu, ọ choro ịmara banyere ihe ime mmuo: ife ofufe, ma hapu mkpa nke aka ya n'azụ.

Nwanyị Sameria

“Nwanyi ahu siri Ya, Onye-nwe-ayi, ahurum na Gi onwe-gi bu onye-amuma!” (Jon 4:19)

Okwu Mbido

Onye nkwsa ozioma bu John dere na ihe obula o dere bu n'obi ime ka ndi n'agu akwukwo ikwenye na Jisos bu Kraist ahu, Okpara Chineke di ndu, na ikwenye, inwe ndu n'uba.

Ihe ndia ka edere, ka unu we kwere na Jisos bu Kraist ahu, Okpara Chineke, ka unu we nwe ndu n'aha ya site na ikwere.

Karisia, enwere ihe dị na akụkọ banyere nwanyị Sameria nke gosiputara na Kraist bụ Okpara nke Chineke dị ndụ, Nwa Devid kwere nkwa na Akwukwo Nso.

“Onye nkwsa ozioma ahu bu John dere na mgbe Jisos choputara na ndi Farisii nuru na O mere otutu ihe ebube na O mekwara ihe kariri John Baptist, ohapuru Judia ma gaa Galili” (Jon 4: 2-3), na nke ahu aghagh igabiga. Site na Sameria (Luk 17:11).

Jesus gara n'otu obodo dị na Sameria a na-akpọ Saika, nke ókèala ya bụ ala-oma nke Jekọb nyere nwa ya nwoke Joseph (Jon 4: 5). N'ebe Jizos gara Saika ka olulu mmiri Jekọb gwuru.

Onye nkwusa ozioma gosipütara oke mmadu Jizos site na ikowa ike ögwugwu, agụ na akpiri ikpo nkụ. Mgbe anyị kwuru na ndị na-eso ụzo ya gara izuru nri, ọ na-eme ka anyị ghota na Jizos kwasiri iri nri, na ọ nodụru ala n'ihi na ike gwuru ya, mgbe ọ na-ariọ nwaanyị Sameria ahụ mmiri, ọ pütara na akpiri kporo ya nkụ.

N'agbanyeghi na ihe onye nkwusa ozioma lebara anya bu n'egosiputaghi na Onye nwe ayi Jisos nwere nku miri, dika ihe putara ihe bu na odi nkpa ka okwusa umu nwanyi ozi oma nke ala eze, oputara ihe na Jisos biara n'anu aru (1Jo 4: 2-3 na 2 John 1: 7).

Jizos nodụru ala n'akukụ olulu mmiri Jekob, ihe dì ka elekere nke isii (ehihie) (John 4: 6, 8), mgbe otu nwanyi Sameria rutere n'akukụ isi iyi ahụ isere mmiri (ikpo aha mmadu aha obodo ahụ bụ ihe ihere, n'ihi na ọ gosipütara na onye dì otu a esighi na obodo Israel), Nna-ukwu biakwutere ya wee gwa ya sị:

- Nye m ihe ọ drinku drinku (Jon 4: 7).

Omume nke Onyenwe ayi banyere onye Sameria (iriọ maka mmiri) weputara ihe ndị nwoke na ndị nwanyi a ma ama nwere oke mma: ịtụgharị uche (Job 32: 8).

Nwanyi ahụ ga-ajuriri ajụjụ dabere na ọtụtu ihe ọmụma mbụ. Ọ cheghi echiche kacha mma banyere mmadu, mana o welitere ajụjụ dì mkpa maka nwanyi ahụ na ndị ya:

- Gini ka m bu, onye Ju, ju aju m a tou m, na abum nwanyi Sameria? (Jon 4: 9).

Ndị Juu na-akpa ókè megide ndị Sameria, ma Jizos, n'agbanyeghi na ọ bụ onye Juu, ekwughị banyere okwu a, ma nwanyi ahụ mezuru nzube ya nke ọma n'oge ahụ.

Na ajụjụ a, nwanyi ahụ mere ka ọ püta ihè na ya bụ nwanyi ma n'otu oge ahụ bürü onye Sameria, ya bụ, na e nwere ihe mgbochi abụọ nye nwoke ahụ nke, ikekwe, kwasiri ibụ onye Juu ọzọ na-

ekwo ekwo n'ihi okpukpe ya.

Ọtụtu ajụjụ bilitere n'isi onye Sameria ahụ, ebe ọ bụ na Jizos leghaara omume na iwu ndị metụtara okpukpe ndị Juu anya mgbe ọ na-ariọ ka e nye ha mmiri. – Ọ bụ na ọ mataghị na m bụ nwanyị na onye Sameria? Ọ`ga-a drinkụ mmiri m ga-enye ya n'atughị ụjọ na ọ ga-emerụ ya?

Onyinye Chukwu

Mgbe Jizos mere ka onye Sameria ahụ ghøta ihe o kwuru, ọ gara n'ihu kpalie mmasị nwanyị ahụ:

– Ọ bụrụ na ịmara onyinye Chukwu, na onye ọ bụ onye na-asị gi: Nye m mmiri ka m drinkụo, ị ga-ajụ ya, ọ ga-enye gi mmiri na-enye ndụ.

Nwaanyị Sameria erughị eru nke ọma n'okwu Kraist, n'ihi na ọ nweghi ahumihe n'eziokwu

“Ma nri siri ike dìrị ndị zuru oke, bụ ndị, n'ihi omenala, ha gosipütara uche ha ịmata ihe ọma na ihe ọjoo” (Hib 5:14).

Ọ bụrụ na onye Sameria ahụ nwere uche, ọ gaghi ajụ ajụjụ ahụ n'ezie:

– Onye-nwe, ị nweghi ihe ị ga-ewere, ma olulu mmiri a dì omimi; oleesi ebe ị nwere mmiri na-enye ndụ?

Site na arụmụka ahụ, ị ॥ga-ahụ na nwanyị Sameria ahụ lekwasiri anya na ọ gaghi ekwe omume iru mmiri na-enweghi ụzo dì mkpa, agbanyeghi, ọ kwadoghi ihe Jizos kwuru banyere inwe mmiri dì ndụ.

N'ịtụleghị arụmụka mbụ Jizos nyere banyere onyinye Chineke, ọ tülere:

- Gi onwe-gi, ì di uku kari nna-ayi Jekob, onye nyere ayi olùlù-miri a, drinkingu drinkingujuworo ya onwe-ya, na umuya, na anu-uloy-

Inye mmiri ọzọ na-abughị mmiri dì n'olulu mmiri Jekob mere ka o yie onye Sameria ahụ na onye Juu ahụ a na-amaghị ama bụ ma ọ díkaria ala, mpako, ebe o debere onwe ya n'ókwá ka nke Jekob, onye hapuru olulu mmiri ahụ dì ka ihe nketa nye ụmụ ya na, nke n'oge ahụ nyere ọtutu ndị Sameria mkpa.

Ajụjụ ndị na-esonu dì mkpa:

- Ikwesighi isere mmiri ma olulu mmiri a miri emi! Ebee ka ị nwere mmiri na-enye ndụ?

Ma, Jizos nọ na-arụ ọru ka “ọnunụ” nwanyị ahụ wee bürü nke okwu Chineke ga-eteta, nihi na echiche ya mere ka a mata na N'ezie, ọ ka nna Jekob n'onwe ya.

Obu n'oge a ka amagh onye Sameria ahụ, nihi na oburu na o mata onye Jisos bu, ogabu ima onyinye Chineke, nihi na Kraist bu onyinye Chineke.

O bürü na ọ maara onye na-ajụ:

- Nye m mmiri ka m drinkụo, A ga m amata na Ọ kariri nna Jekob karịa, a ga m amata na Kraist bụ mkpuru Abraham ahụ ekwere na nkwa bụ onye a ga-agozi agburu nile nke ụwa n'ime ya (Jen. 28:14).

O bürü na ọ mata onye Kraist bụ, ọ ga-ahụ na site na mmiri ahụ Kraist na-achịrụ, n'eziokwu na n'iwu na ọ ga-abụ otu n'ime ụmụ Abraham. Ọ bürü na ọ mara Kraist, ọ ga-ahụ na ụmụaka díka anụ ahụ abughị ụmụ Abraham, kama ọ bụ ụmụ nke Okwukwe, ụmụ nke Adam ikpeazụ (Kraist) bụ onye gosipütara onwe ya nye ụwa (Gal 3:26) -29; Rom 9: 8).

O bürü na ọ maara Kraist, ọ ga-ahụ na ọ bụ ezie na ọ bụ akụkụ nke ikpeazụ na ọ nwere ike ịbu akụkụ nke mbụ, n'ihi na site na Mkpuru ahụ ọ ga-ekwe omume ka mmadụ nile gozie dì ka onye

kwere ekwe Abraham (Mt 19: 30).

Ọ bụrụ na ọ matara Onye ahụ jụrụ ya mmiri ma na-enye ya mmiri na-enye ndụ, ọ ga-ahụ na Ya bụ onyinye Chukwu, nihi na ọ bụ Kraist na-enye ụwa ndụ (Jon 1: 4). Ọ ga-ahụ na Ya bụ nnukwu onye nchụ-aja dika usoro nke Melkizedek, onye mmadụ nile, agbụrụ ma-Ọbu asusu Ọbụla, nwere ike iweta onyinye ma bürü ndị Chineke nabatara.

“You rịgoro n’elu, dọro n’agha, ị natara onyinye maka mmadụ, Ọbụnakwa maka ndị nnupuisi, ka Onyenwe anyị Chineke wee biri n’etiti ha” (Ọma 68:18).

Chineke gbara akaebe banyere onyinye (onyinye) nke Ebel chürü n’ihi ya nke ga-arịgo n’ebe dị elu, bürü onye a dọtara n’agha, onye isi nchüaja nke Chineke guzobere na-enweghi mmalite na njedebe (ụbọchị ebighi ebi) (Hib 7: 3), onye chürü onwe ya n’onwe ya dika atụrụ atataghị nye Chineke, ọ bükwa naani site n’aka ya ka ụmụ mmadụ na-anabata Chineke (Hib 7:25).

Daily mkpa

Nwanyị ahụ ajụjụ:

– You juwo nna anyị Jekob? dị mkpa, agbanyeghi, ọ kweghi ya ịmata onye bụ nwoke ahụ rịorọ maka mmiri si n’aka Jekob ma, n’otu oge ahụ, nye mmiri dị ndụ.

“Onye ọ bụla drinksürü mmiri a, akpiri ga-akpọ ya nkụ ọzo; Ma onye ọ bụla nke drinksürü mmiri nke m na-enye ya, akpiri agaghị akpọ ya nkụ ma ọli, n’ihi na mmiri m ga-enye ya ga-aghọ isi iyi nke mmiri n’ime ya nke na-amaba na ndụ ebighi ebi” (Jon 4:14)

Ọ bụ ihe ịtụnanya na nwanyị Sameria ahụ, onye nwere echiche dị ukwuu mgbe ọ matara na Jizos na-egosi na ọ ka nna Ya Jekob ukwuu, nakweere atụmatu ya, na ya nwere mmiri ga-egbochi ya

ịkpọ nkụ, na-ajụ gi mmiri site n'aka nke ọma Jekọb.

Jizos amaghị na o doro anya na:

- ‘Onye obula drinksürü mmiri m ga-enye ya akpiri agaghi akpo ya nkụ’, na gini ka ọ chọro mmiri maka ya, ọ bụrụ na o nwere mmiri ka ya mma?

Nwaanyị ahụ nwere mmasị n’ihe Jizos kwuru, ma nghota ya bia rada doo anya.

Gini mere nwanyị ahụ ji chọro mmiri ahụ Jizos nyere ya, n’agbanyeghi na Nna-ukwu kpọro ya nkụ?

Achoputara aziza ya n’aririọ onye Sameria ahụ:

- Onye-nwe, nye m mmiri a, ka akpiri ghara ịkpọ m ịkpọ nkụ ọzọ, ma ghara ibia ebe a doputa ya.

N’oge a, ọ fọro nke nta ka ọ bụrụ na ọ jogburu onwe ya iche ọru nwanyị ahụ ga-enweta mmiri. Ọ bụ awa nke isii mgbe nwanyị ahụ gara ibiara mmiri iji gboo mkpa ya.

Ọ bụ ezie na n’oge anyị a ihe ọtụtụ ghötara site n’uzo bụ isi, dị mkpa, dị iche na ihe nwanyị ahụ chọro, enwere ike ịtule ihe nwoke ghötara dika apiti dị mkpa ịtụghari uche. Oburu na ihe di nkpa emebi nghota nke ihe akwadoro na ozioma, gini banyere ihe nke ndu a?

Otu nwoke nwanyị Sameria ahụ amaghị riọro mmiri, ma ugbu a, o nyere mmiri na aria ndị a na-apughi ichetụ n’echiche: ọ ga-eme ka akpiri ịkpọ nkụ ya gharazie i toụ mmiri ọzo.

Mgbe nwanyị ahụ gosiputara mmasị na ‘mmiri na-enye ndu,’ Jizos kwuru, sị:

- Gaa, kpoo di gi, ma bia ebe a. Nwanyị ahụ zara:
- don’tse se wobø mpae. Jizos zara ya, sị:
- I kwuru nke ọma: Enweghi m di; N’ihi na i nwewo di ise,

ihe i nwere ugbu a abughị di gi; I kwuru eziokwu.

Riba ama na Jizos ekwuputaghị ikpe nke ụkpụru banyere ọnọdu nwanyị ahụ, n'ihi na Ya onwe ya kwuru na Ọ dighị ekpe mmadụ o bụla ikpe dika anụ ahụ si kwuo, n'ihi na Ọ biara ikpe ụwa ikpe, kama ịzoputa (Jon 8:15; Jon 12:47).

N'oge a, nwanyị ahụ matara na Jizos bụ onye amumma:

- sɔfɔɔ, see me se: Nname! Ọ bụ ihe na-akpali mmasị na nwanyị Sameria ahụ ghötara na onye Juu dị ka onye amumma n'otu oge ahụ, n'otu oge ahụ, ihe ijuanya, jụrụ ajụjụ na-esonụ:
- Nna-ayi-hà nile kporo isi ala nye Chineke n'elu ugwu a: ma unu onwe-unu si, na Jerusalem ka ebe akporo isi;

Mgbe nwanyị Sameria ahụ chọputara na Kraist bụ onye amumma, o hapụru mkpa ya ndị bụ'isi ma malite iju banyere ebe a na-anó efe ofufe.

Ebe o bụ onye Sameria, o maara nke ọma akụkọ mere ka ndị Juu ghara iso ndị Sameria kwurita okwu.

Akwukwọ Ezra nwere otu nghotahie dị n'etiti ndị Juu na ndị Sameria n'ihi na ndị Juu ekweghi ka ndị Sameria nyere aka wulie ụlo nsọ nke abụo n'okpuru iwu Saïros (Ed 4: 1-24), na nnupuisi ahụ malitere n'ihi na eze Asiria tinyere n'obodo ndị Sameria si na Babilon bi na mpaghara ahụ, dochie ndị Israel bụ ndị a dotoro n'agha ma nabata okpukpe ndị Juu (2Ez 17: 24 comp. Ed 4: 2 na 9- 10).

Ajuju banyere ebe (ofufe) era millenlenary na, n'iru onye amuma, ogu ya na-adi kwa ubochi adighizi mkpa, nihu na ohere ahu puru iche: ichota ebe a na-efe efe na otu esi efe.

Ọ dị mkpa ịmata ihe mmeghachi omume ga-abụ, n'oge anyị, o bụru na Onye Kraist achọputa na ya nọ n'ihu onye amumma? Kedu ajụjụ ga-abụ maka onye gosiputara onwe ya dị ka onye amumma?

Echere m na ọ bụrụ na Ndị Kraist nke oge a achọta onye amumma, ajụjụ ndị ga-abụ: – Olee mgbe m ga-azụ ụlọ m? Kedu mgbe m ga-enwe ụgbọ ala m? Olee mgbe m ga-alụ? Onye ka m ga alu? Nwa m ọ ga-abụ nwoke ka ọ bụ nwanyị? Kedu mgbe m ga-akwụ ụgwọ m ji? M ga-aba ọgaranya? Wdg

Ma mgbe onye Sameria ahụ chọputara na ya bu onye amumma n’ihu, ọ chọrọ ịmara banyere ihe ime mmuo, na-ahapụ mkpa ụwa ya na nzuzo. Ọ dighị mkpa ịmara ma ọ ga-alụ di, ma ọ bụ na ọ ga-akwusị ịga ije n’olulu mmiri Jekọb isere mmiri. Ugbu a, ajuju ebe a na-efe ofufe a na-agat n’ihu site na ọgbọ niile ma nke ahụ bụ ohere a na-apụghị ịhapụ.

Na nkuputa ahụ:

– Ahurum na Gi onwe-gi bu onye-amumma! anyi puru iche na nwanyi ahu ghotara ihe n’eme.

N’adighị ka ndị Juu ndị ozọ bụ ndị tükwasiri obi n’okpukpe ha, iwu na usoro ọdịnala ha, ndị amumma Israel abụghị ndị Juu nwere njikọ dị otú ahụ.

Ọ dị ka ịsi: – *Ah, ugbu a ka m ghotara!* I di ka Elaija na Elaisha, ndị amumma ndi n’arughị ario ndi ozo, ebe ha abuo gara mba ndi ozo ma banyekwa na ulo umu mgbei, ndị di ha nwụru, wdg. Naani dị ka onye amumma iji soro nwanyị Sameria kwuriتا okwu, ebe Elijahlaija gara n’ulọ otu nwanyị di ya nwụru nke bi na Sarepta, n’ala ndị Saịdọn ma riọ ya ka ọ waterụ mmiri ka ọ drinkụo:

“Biko, wetara m, ntakiri mmiri ka m drinkụo n’ime ite vain”
(1Ez 17:10).

Elisha, n’aka nke ya, jiri ihe nwanyị nke bara ọgaranya bi n’obodo Sunem nyere ya, onye aha ya bükwa otu aha obodo ahụ dika nke nwanyị Sameria ahụ siri dị (2 Ndị Eze 4: 8).

Ọ dị ezigbo mkpa inyocha akụkọ ihe mere eme Nikodimos ma ọ bụrụ na e jiri ya tụnyere nke nwaanyị Sameria ahụ, n’ihi na

n'ihu Chineke, nwoke nwere ezigbo àgwà na ọgụgụ isi niile di ka ọ bụ n'ebe Nikodimos nọ, ya na onye na-abaghi uru ọ bụla, di ka ọ di Sameria ahụ. nwanyi.

Ofufe

Nke ahụ bụ mgbe Jizos zara:

- Nwanyi, kwerenu na oge hour nābia, mb neithere unu nāgaghi-akpo isi ala nye Nnam, ma ọ bu n'ugwu a ma-Ọbu na Jerusalem.

Jizos kuziiri nwanyị Sameria ahụ na oge ahụ eruwo, n'ihi na ejikotaghị ofufe ofufe n'ugwu, ma ọ bụ ugwu Jerusalem ma ọ bụ nke Sameria.

Jizos gwara nwaanyị Sameria ka o kwere ya ma mee ihe ọ na-akụzi

- “Nwanyi, kwere na m” (v. 21). O kwuziri ajụjụ ndị Juu na ndị Sameria na-ajukari:
- “ore na-asopuru ihe ịmaghi; anyị hụrụ ihe anyị maara n'anya n'ihi na nzoputa si n'aka ndị Juu ”.

Ọ bụ ezie na ndị Sameria ghotara na ha na-efe Chineke, ma ha fere Chineke n'amaghị ya. Ọnọdu ndị Sameria bụ nke Pöl onyeozi kowara Ndị Kraist nō n'Efesos: “Ya mere, chetanụ na unu bụbu ndị Jentail n'anụ ahụ, bùrukwa ndị a kpọro ịbü onye a na-ebighị úgwù site n'anụ ahụ, nke a kpọro úgwù e mere site n'aka mmadụ; N'oge ahụ, unu anoghị n 'Kraist, bùru ndị e kewapuru n' obodo Izrel, bùrukwa ndị mba ọzọ n'ogbugba ndụ nke nkwa ahụ, na-enweghi olile anya, na -enweghi kwa Chineke n'uwa. ” (Ndị Efesos 2:11 -12).

Inwe ọchichọ ife Chineke adighị enye mmadụ ọnọdu nke onye na-efe ezi ofufe, n'ihi na ndị Juu na-efekwa ofufe, na-efekwa ihe

ha maara, n'ihi na nzoputa sitere n'aka ndị Juu (Jon 4:22), agbanyeghi, ụdị ofufe a adighị na mmuo na n'eziokwu (v 23). Ndị amuma gosiputara megide eziokwu a:

– “N'ihi na Onye-nwe-ayi ekwuwo, N'ihi na ndị nka nābiarum nso, na ọnua-ha, na-eb withub theirere-ọnua-ha, nāsopurum, ma obi-ha esiwo n'ebe m nō wezuga onwe-ha; nke enyere ya aka ” (As 29:13).

Ihe Jizos kwuru na ha na ndị Juu na ndị Sameria hà, dika ha kwenyere na ha na-efe Chineke, agbanyeghi, ofufe ha bụ ihe si naani n'ọnua püta, mana na-abughị ‘akürü’

“Gi kuru ha, ha we gbanye mkporogwu; ha na-eto, ha na-amikwa mkpuru; i nō n'ọnua gi, mana i nō akürü akürü ” (Jer 12: 2).

Jizos kwuru ihe bụ’echiche banyere ofufe mgbe o siri:

– “Ma oge awa na-abia, o díkwa ugbu a, mgbe ndị na-efe ezi ofufe ga-efe Nna m n'ime mmuo na n'eziokwu; n'ihi na Nna na-achọ ndị na-efe ya ofufe ” (ama 23).

Ife Chukwu ofufe ga-ekwe omume na mmuo na n'eziokwu, n'adighị ka iji ebugbere ọnua fee ofufe, nke na-ezo aka ‘igakwuru’ Chineke naani site n'ebugbere ọnua, o nwere ọdidi, agbanyeghi, obi na-abu onye e kewapuru n'ebe Chineke nō.

Gini ka Nna ahụ na-achọ? Ndị na-efe ezi ofufe, ya bụ, ndị na-efe ofufe n'ime mmuo na n'eziokwu. Dị ka Akwukwọ Nso si kwuo, anya Chineke na-achọ ndị ezi omume, ndị kwesiri ntukwasị obi n'elu ụwa, n'ihi na o bụ naani ndị na-eje ije n'uzo ziri ezi ga-ejere ya ozi “Anya m ga-adikwasị ndị kwesiri ntukwasị obi n'ala a, ka ha wee nodu ala; Onye jere ije n'uzo ziri ezi ga-ejere m ozi ” (Oma 101: 6), nke dị iche na ọnodu ndị Izrel: “Ma ha onwe-ha nāchom kwa-ubochi, obi nātọ ha uto n'uzom nile, dika ndi n dome ikpe ziri ezi, nārapu kwa ikike nke Chineke-ha; ha na-arịo m maka ikike nke ikpe ziri ezi, o na-atokwa ha ụtọ ịbiaru Chineke nso ” (Aiza. 58: 2).

Nke ahụ bụ, Chineke nọ ndị na-akpoku Ya nso, agbanyeghi, ndị na-akpoku Ya n'eziokwu "Jehova di nso ndị nile n'akpoku Ya, ndị nile nekpukpo Ya n'ezi" (Abuoma 145: 18). Naanị site n'ikpoku Chineke 'n'eziokwu' ka ọgbaghara na-eme ka ọ dighachi mma nke na mmadụ ga-eso Chineke dīri

"O we me ka ayi na Ya weta, me ka ayi nōdu n'ebe di n'eluiwe, n'ime Kraist Jisus" (Efe. 2: 6).

Etu esi akpoku Chineke n'eziokwu? Banye n'ọnụ ụzo ezi omume. Naanị ndị na-abanye n'ọnụ ụzo ezi omume na-enweta ezi otuto nye Chineke (Ọma 118: 19). Naanị ndị na-abanye n'ọnụ ụzo Onyenwe anyị kwesiri ntukwasị obi ma bürü ndị ezi omume (Ọma 118: 20), ọ bükwa naanị ndị a ka anya Jehova dī.

Jizos mere ka o doo anya na: "Chineke bụ Mmụo, ọ dīkwa mkpa ka ndị na-efe ya fee ya ofufe n'ime mmụo na n'eziokwu", gini kpatara ya, Chineke bụ Mmụo, Jizos kwukwara na okwu ndị O kwuru bụ mmụo na ndụ (Jon 7:63) , iji fee ofufe n'ime mmụo na n'eziokwu ọ dī mkpa ka a mụo mmadụ site na mmiri na Mmụo Nso (Jon 3: 5), ka a mụo ya site n'okwu ndị Kraist kwuru.

Nkwenye nke nwanyi Sameria ahụ

N'agbanyeghi mkpa ọ dī kwa ụboghị ikute mmiri, nke gosiri ịdị umeala n'obi nwanyi ahụ, ebe ọ bụ na o nweghi ohu, o nwere olileanya. N'agbanyeghi na ọ bughị nke obodo Israel, o ji n'aka:

– Amaara m na Mezaia ahụ (onye a na-akpọ Kraist) biara; mgbe ọ biara, ọ ga-akorọ anyị ihe niile.

Ebee ka e si n'aka ya? Ugbu a, mmesi obi ike dī otú ahụ sitere n'Akwukwọ Nso. Obi ike ya siri ike, ebe ọ tughị anya na ọ ga-enwe olulu mmiri nke aka ya, ma ọ bụ di nke aka ya. Akwukwọ Nso ekweghi nkwa mmezi nke ego ma ọ bụ nke ezinulo, kama o gosiri na Kraist, bụ onye ogbugbo n'etiti Chineke na mmadụ,

ga-abia, na Ọ ga-emekwa ka ụmụ mmadụ mara ihe niile metütaralaeze Chineke.

N'ihi otú nwanyị ahụ si tükwasị Akwukwọ Nso obi, Jizos mere ka a mata onye ọ bụ:

– Abụ m, a na m agwa gi okwu!

Gini mere Jisos jiri kpughee onwe ya nye nwanyi ahu, oburu na o jiri akuku Akwukwo Nso ndi ozo gwara ndi na-eso uzo ya ka ha ghara ikpughere onye obula na Ya bu Kraist ahu? (Mt 16:20) Nihi na nkuputa nke oma bu ihe sitere na akaebe nke akwukwo nso nye maka Kraist (Jon 5:32 na 39), obughi site na ihe iriba ama di iche iche (Jon 1:50; Jon 6:30).

N'oge ahụ ndị na-eso ụzọ ahụ rutere, ọ gbagwojuru ha anya na Kraist na-agwa nwanyị okwu – “N'ebe a ka ndi n disciplessu ụzọ-Ya biara, ibobo we nwua ha n'aru na Ọ gwara nwanyi okwu; ma ọ dighi onye nāsi Ya, Gini bu gini? ma ọ bụ: Gini mere i ji agwa ya okwu? ” (v. 27).

Nwanyị Sameria ahụ hapụru ebumnobi ya ma gbaga n'obodo ahụ ma kpokuo ndị ikom ahụ ka ha nyochaa ma onye Juu ahụ sitere n'ebe Jekob nọ bụ Kraist ahụ.

– “Nwayi ahu we rapu ite-ya, ba n'obodo, we si ndikom ahu, Bianu, le nwoke gwaram ihe nile m'mere. Onye a ọ́ bughị Kraist? ” (P. 28 na 29).

Dị ka nwanyị n'oge ahụ bụ nwa amaala nke abụo, ọ manyeghi nkwenye ya, kama ọ gbara ụmụ nwoke ume ka ha gakwuru Jizos matülee okwu ya. Ndị obodo ahụ hapụru Kristi – “Ha we rapu obodo ahu biakute Ya” (v 30).

Ihe omuma nke ezi onye amuma putara ihe: “Ha we iwe megide ya. Ma Jizos siri ha, “O dighị onye amuma na-enweghi nsopụru, ma e wezuga na obodo ya na n'ulọ ya” (Mt 13: 57). N'etiti ndị ala ọzọ, kwanyeere Jizos ugwu dika onye amuma, dị iche n'ala nna ya na ulọ ya (Mt 13:54).

Ndị na-eso ụzọ ya rịօrօ Nna-ukwu ahụ:

- Rabí, rie. Jisos zara ha:
- Enwere m nri m ga-eri nke ịmaghi.

Uche ha ka gbadoro anya na mkpa mmadu. Ọ bụ mgbe ahụ ka Jizos gwara ha na ‘agụ na-agụ’ ya ime uche Nna ya, rụokwa ọru ya. Kedu ọru ọ ga-abụ? Aziza ya dị na Jọn 6: 29:

- “Nke a bụ ọru Chukwu: kwere n’onye ahụ zitere”

Ọ bụ ezie na ndị na-eso ụzọ ya maara ka esi agụ oge mgbe a kuru ma gbute ụwa a (Jọn 4:34), Jizos ‘na-ahụ’ ubi ọcha maka owuwe ihe ubi nke Nna. Site n’oge ahụ mgbe Kraist gosiputara onwe ya nye ndị ahụ na-ewe ihe ubi na-anata ụgwọ ọru ha n’ụwa, owuwe ihe ubi maka ndụ ebighi ebi amalitela, ma ọgha mkpuru na onye na-ewe ihe ubi na-a rejouri ọ byụ site na ọru ahụ ruzuru (v. 36).

Jizos kwuru otu ilu: “Otu bụ ọgha mkpuru, ma onye nke ozo bụ onye na-ewe ihe ubi” (v. 37), ma dọo ndị na-eso ụzọ ya aka na ntị na-ekenyeha i ga-ewe ihe ubi n’ubi ha na-arughị ọru (v 38). Kedu ubi ndị a? Ugbu a ubi ndị Jizos hụrụ dị ka ihe ubi bụ ndị Jentail. Ha arughị oru n’etiti ndi mba ozo, ugbua ka enyere ha ikike ka ha n’etiti ndi mba ozo, dika ndi ozo megoro nwayi a, ya bu na ufodu ndi amuma dika Elaija na Elaisha gara ndi mba ozo n’egosiputa ozi ha kwesiri ịru (v. 38).

N’ihi akaebe nke nwaanyị ahụ kwuru, sị:

- Ọ gwara m ihe niile m mere, otütü ndị Sameria kwere na Kraist. Dị ka? N’ihi na ọ sıri:
- Ọ gwara m ihe niile m mere, Jisos gara ndị Sameria ma nonyeere ha ụbochị abụo, ma ha kwere na ya n’ihi nke ya okwu (John 4: 41).

Ha ekweghi na Kraist nani site na akaebe nwanyi ahu nekwu, ma ha kwere nihi na, nuru ka Kraist kwuputara ha ala eze elu

igwe, ha kwenyere na Ya bu Onye Nzoputa nke uwa (Jon 4:42)

Distortions

Ebe ebum n'uche nke Akwukwọ Nsọ na Kraist bụ ka madụ kwere na Ya bụ Onye nzoputa nke uwa, Nwa atụrụ Chineke nke na-ewepụ mmehie nke ụwa, wdg, n'oge anyị a, e nwere ụdi ozioma dì iche iche na-anaghị akwalite ezi օru nke Chineke, nke ahụ bụ: na ndị mmadụ kwere na Kraist dika onye ozi Chineke.

Olile-anyा ha abughi maka uwa nke na abia, nke Kraist ga-abia kuru ndi kwere na Ya (Jon 14: 1 ruo 4), kama tukwasi uche na ihe na ochicho nke uwa a.

Otụtu ndị nkuzi ugha na-adọta uche ndị na-adịghị ike site na ikowaputa mkpa ha kwa ụbochi. N'ihi gini? N'ihi na mkpa ụmụ mmadụ na-emē ka ha ghara ichebara ihe a gwara ha echiche ma ghara ikwe ka ha nyochaa ajụjụ ndị dì mkpa. Okwu ndi nkuzi ugha gha atu aka nebe nkpa nke ndu nke ubochi nile iji ghagbue ndi adigh anya, ebe okwu ha bu ihe efu.

Onwere ndi gagharia ndi nkuzi nebe ha no dika ochicho ha di ma burukwa ndi nekwu na akuko ifo (2 Tim. 4: 4). Ndị ọzọ na-ewere Kraist dika isi iyi nke uru, ma na-esonye ndị chọrọ ịba ọgaranya (1 Tim. 6: 5-9).

Ma e nwekwara ndị nwere ọdịdị nke nsopụru Chineke, nke bụ okpukpe ọzọ, n'ihi na ozi ha bụ maka ụmụ mgbeị na ụmụ nwanyị di ha nwụru, na-alụ ọgu n'ihi ndị ogbenye na mkpa nke ihe onwunwe, mana ha na-agonahụ ịdị irè nke ozi ọma ahụ , n'ihi na ha na-emegide eziokwu ndị dì mkpa dì ka mbilite n'ọnwu n'ọdinihu na nloghachi Jizos (2 Tim 2:18 na 3: 5).

“Gini bu olile-anyा ayi, ma obu obi uto ayi, ma obu okpu eze nke ebube? Ọ bụ na unu anoghị n'ihu Onyenwe anyị Jizos Kraist mgbe ọ ga-abịa? ” (1Te 2:19).